

Årsplan for Ekofisk Junior barnehage 2026/2027

INNHALDSFORTEGNELSE

- 1. Innledning**
- 2. Personalet i Ekofisk Junior**
- 3. Når barnet ditt svarer «i dag har jeg bare lekt»**
- 4. Progresjonsplan for fagområdene**
- 5. Kvalitetskjenntegn for personalet**
- 6. Barnas 100 språk, skrevet av LORIS MALAGUZZI**

1. INNLEDNING

Velkommen til Ekofisk Junior Barnehagen!

Jeg gleder meg alltid til nytt barnehageår og håper dere vil trives sammen med oss.

Denne årsplanen har vi skrevet til foreldre, stiftelsesstyret, politikere, kommune og andre samarbeidspartnere. Årsplanen har flere funksjoner, den er personalets arbeidsredskap i hverdagen, den er grunnlag for tilsyn fra kommunen, og den gir informasjon om vårt pedagogiske arbeid. Den skal gi foreldre en mulighet for påvirkning av innholdet i barnehagen.

Ekofisk Junior driver etter lov om barnehage og rammeplan som er forskrift til loven. I rammeplanen skal personalet påse at barn får oppleve progresjon, det vil si at de skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Vi skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materiale og utforming av fysisk miljø. Vi har valgt å synliggjøre vår arbeidsmåte gjennom en progresjonsplan for de ulike fagområdene.

Ekofisk Junior deltar sammen med Sola kommune i Fønix prosjektet. Målet er å skape et inkluderende barnehagemiljø som fremmer utvikling for alle. I praksis er det å integrere spesialpedagogikk i allmenpedagogikken gjennom samhandling, tidlig innsats og kompetanseutvikling.

Denne planen må sees i sammenheng med vår virksomhetsplan og våre månedsbrev som blir sendt ut fra hver avdeling.

Alle barn skal få oppleve mestring, utvikle seg, få positive opplevelser og erfaringer. Vi er bevisste vårt ansvar for barnas utvikling, og hvordan vi skal tilrettelegge hverdagen slik at hvert enkelt barn får en utviklende og trygg hverdag.

Vårt satsningsområde er kommunikasjon, språk og tekst. Målet er å skape et godt språkmiljø på alle avdelinger og å skape et inkluderende miljø der vi forebygger krenkelser og mobbing.

Vår visjon: En god plattform for livet!

Målet er å gi alle barn en barndom med gode minner, i relasjoner med venner fra sin tid i Ekofisk Junior. Vårt ansvar er å fylle hver dag med et godt utviklende pedagogisk tilbud til hvert enkelt barn.

Vennlig hilsen

Therese Abrahamsen

Daglig Leder

2. PERSONALET I EKOFISK JUNIOR

<u>Alpha: Småbarns avdeling</u>
Charlotte Johannessen, pedagogisk leder
Sigrid Hebnæs Littlehamar, barnehagemedarbeider
Anita Goodson Roth, barnehagemedarbeider
<u>Charlie: Stor avdeling</u>
Nina Stangeland Risa, pedagogisk leder
Anniken Aske, pedagogisk leder – for tiden i permisjon
Tove Jonassen, pedagogisk leder
Tone Elise Wilson, barne og ungdomsarbeider
Annette Lilleland, barnepleier
Lise Lotte Pettersen, pedagogisk medarbeider
<u>Kjøkkenmedarbeider:</u>
Hilde Lilleland. For tiden Annette Lilleland
<u>Daglig leder:</u>
Therese Abrahamsen

3. Når barnet ditt svarer «i dag har jeg bare lekt»

Når barnet ditt svarer: " I DAG har jeg bare lekt. ..."	
DA HAR BARNET DITT:	
• <i>Tatt initiativ</i>	• <i>Lyttet til andre</i>
• <i>Vært del av fellesskapet</i>	• <i>Utfoldet seg</i>
• <i>Lært om regler og normer</i>	• <i>Ledet og blitt ledet</i>
• <i>Vist omsorg</i>	• <i>Samarbeidet</i>
• <i>Bearbeidet erfaringer og opplevelser, opplevd empati</i>	• <i>Blitt utfordret</i>
• <i>Opplevd vennskap</i>	• <i>Øvet på konsentrasjon</i>
• <i>Bygget selvtillit</i>	• <i>Øvet på konfliktløsning og forhandling</i>
• <i>Opplevd samspill mellom barn-barn, voksen-barn</i>	• <i>Tatt ansvar</i>
• <i>Øvet på å gi og ta</i>	• <i>Kjent på mestringsfølelsen</i>
• <i>Opplevd livsglede og humor</i>	• <i>Gjort erfaring med ulike leketyper</i>
• <i>Brukt sansene</i>	• <i>Bygget selvfølelse</i>
• <i>Vært kreativ</i>	• <i>Øvet motorikken</i>
• <i>Opplevd motgang og små tap</i>	• <i>Opplevd samhold</i>
• <i>Vært nysgjerrig</i>	• <i>Øvet på å kommunisere</i>
• <i>Gitt av seg selv</i>	• <i>Utviklet seg emosjonelt og intellektuelt</i>
• <i>Lært om egen identitet og egne grenser</i>	
Vi ønsker å ha med disse punktene for å illustrere overfor foreldre og andre som leser årsplan at barn tar mange valg, har en innholdsrik hverdag sammen med venner i barnehagen. Noen barn forteller sjelden hva de har gjort i løpet av en dag og disse punktene forteller at dagen er full av læring, lek og utvikling.	

4. Progresjonsplan for fagområdene

Vi har delt inn fagområdene for å ansvarliggjøre vårt ansvar for barnas utvikling, læring og progresjon. Vi skal legge til rette for at alle barn får varierte lek, aktivitets og læringsmuligheter i henhold til rammeplanens mål.

Fra barnet starter på småbarnsavdelingen 0 – 2 år

Kommunikasjon, språk og tekst	Kropp, bevegelse, mat og helse	Kunst, kultur og kreativitet	Natur, miljø og teknologi	Etikk, religion og filosofi	Nærmiljø og samfunn	Antall, rom og form
<u>Prosessmål:</u> Barnet får glede av språklig fellesskap. At barnet opplever at vi bruker verbalt og nonverbalt språk for å kommunisere med hverandre. To- tre ordssetninger. Barnet setter selv navn på enkle ting. Begrepsforståelse.	<u>Prosessmål:</u> Begynnende kroppskontroll, benevne kroppsdelene i stillesituasjon. Barna skal oppleve alsidig bevegelse og utfordringer. Aktiv deltakelse under måltid.	<u>Prosessmål:</u> Barna skal få oppleve å jobbe med ulike typer formingsmateriale. Få erfaring og bruke sine sanser med forming, drama (imitering og repetering) og musikk.	<u>Prosessmål:</u> Barna skal få oppleve naturen og glede seg over den. Bli kjent med lokalmiljøet.	<u>Prosessmål:</u> Barna skal få oppleve tilhørighet. Grunnleggende holdninger og verdier i samfunnet.	<u>Prosessmål:</u> Gå på tur og oppleve nærmiljøet. Utvikle gruppetilhørighet. Ta frem tradisjoner gjennom sang og eventyr	<u>Prosessmål:</u> Barna skal få kjennskap til former og størrelser gjennom lek og erfaring.

Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder
Bruk av rim, regler og sanger Bildebøker, pekebøker, oppleve leseglede, sette ord på bilder og følelser. Eventyrposer med figurer og hånddukker. Daglige samtalen i hverdagssituasjoner. Samlingsstund med konkrete, gjentakelse, drama og innlevelse. Stellesituasjon.	Stellesituasjonen. Aktivt miljø inne, og ute, der det er tilrettelagt for mye bevegelse. Gjentagelser. Springe, klatre, utforske og eksperimentere. Titt tei lek. Hygiene i hverdagen. Sunt og variert kosthold.	Maling med fingrene, pensel, blir kjent med ulike former for maling, liming, former og farger. Dramatisering av eventyr, høre på musikk og lage musikk med forskjellige instrumenter.	Skape tilhørighet som gruppe. Turer i nærmiljø, oppleve de ulike årstidene Undring over det som finnes ute, dyr, fugler og lyder ol Plukke bær om høsten, plukke blomster om våren Søppelsortering, søppel hører ikke til i naturen.	Empati, være gode med hverandre. Oppleve seg sett, hørt og forstått. Markerer de forskjellige høytidene. Vennskap og undring i hverdagen. Markerer FN dagen.	Bli kjent i barnehagen og området rundt barnehagen. Hvem er jeg, hvor bor jeg og hvem er familien min Turer til butikk, biblioteket. Kjenskap til ulike eventyr. 17.mai markering, markering av samenes dag.	Vi teller, ser på størrelsene. Bruker eventyr. Geitekillingen som kunne telle til 10. Sortering av leker Kims lek, duplo, klosser. Hjelp til å” dekke bordet”, dele ut kluter til ansiktsvask -bevisste voksne i forhold til begrepslæring.

Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet
Gjentakelser. Kroppsbevegelser. Innlevelser. Konkreter. Navngir/ benevner. Bruk av ikt. Lyttende voksne. Bevisst stemmebruk og toneleie.	Tur i ulendt terreng. Bevegelsessanger. Påkledning. Vaske hender etter utetid, bleieskift/ dobesøk og før måltid. Lære barnet å spise på egenhånd Aktive og tilstedeværende voksne som deltar i lek ute. Diskotek.	Fokus på formingsprosessen og ikke resultatet. Gi rom for fantasi. La barna gjøre det selv. Bli godt kjent med tema/ prosjekt gjennom forming og samling. Rød tråd og fokus på tema og prosjekt. Temabaserte aktiviteter. Tema og prosjekter over tid.	Gruppeinndelte turer i nærmiljøet. Tur i skog og mark. Plante og så frø. Ta utgangspunkt i barns nysgjerrighet og interesse. Positiv til barnas undring på tur ute/inne. Sanger om dyr/insekter. Undre sammen. Fokus på bruk av alle sansene, føle, ta på og undersøke. Sykkeltur i nærmiljø.	Anerkjenne barnas følelser. Ta oss tid til enkeltbarnet – se hvert enkelt barn. Bruke eventyrkoffert. Samlingstund. Viderføre tradisjoner og høytider. Lese bøker/ plakater om tema (kanin og pinnsvin). Prate om følelser. Sette ord på følelser.	Turer i nærområdet. «meg selv» prosjekt og boka mi. Aldersinndelte grupper.	Perle, sand og pussle. dramatisering av eventyr og bruk av konkrete. Fokus på farger som tema. Rydde, sortere leker. Sammenligninger av størrelser og kontraster. Bøker. Påkledning.

Videre progresjon fra 2 – 3 år

Kommunikasjon, språk og tekst	Kropp, bevegelse, mat og helse	Kunst, kultur og kreativitet	Natur, miljø og teknologi	Etikk, religion og filosofi	Nærmiljø og samfunn	Antall, rom og form
<u>Prosessmål:</u> Barna skal få utvikle god begrepsforståelse og få et mer varriert ordforråd. Opplevelsen av å bruke språket sitt sammen med andre barn, og voksne gjennom å uttrykke følelser, ønsker, erfaringer, eller ved konfliktløsning. Vekke interessen for bøker. Lytte til hverandre, vente på tur.	<u>Prosessmål:</u> Barna skal få erfaringer som gir de god kroppskontroll. Barna skal erfare ulike kroppslige utfordringer både fin og grov motoriske. Samarbeide med foreldrene for at barnet slutter med bleie og tutt. Smittevern og god hygiene i hverdagen.	<u>Prosessmål:</u> Barna skal få bruke fantasien, kreativ tenkning og skaperglede, ved bruk av ulike typer materiell og teknikker. Dramatisering og rollelek.	<u>Prosessmål:</u> Barna skal oppleve glede ved å ferdes i naturen i alle årstider. Barn lærer å respektere naturen.	<u>Prosessmål:</u> Barn skal lære å utvikle toleranse og respekt for hverandres kultur og bakgrunn. Få kjennskap til norske tradisjoner og høytider og andre høytider som er representert i gruppen.	<u>Prosessmål:</u> Barna skal oppleve at de har innflytelse og er delaktige i fellessamfunnet.	<u>Prosessmål:</u> Barn skal få utforske ulike former og tall, og størrelser gjennom lek, erfaring og forsøk.

Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder
Lesegrupper, høytlesning fra bøker. Lydbøker. Legger til rette for rollelek. Lek med språket. Lytte til lyder, bruke sansene. Bruk av konkreter i samling/ prosjekter. Visualiserer tall, tekst og lignende. Eventyr, rim og regler. Bruke språket bevisst, i smågrupper og enkeltvis. Begrepslæring, fargebenevning. Spill.	Faste turdager hver uke/ utelek hver dag. Oppleve gleden ved tur og gå lengre turer. Erfare utelek i alle årstider. Hinderløype inne. Kan følge instruks. Lek med ball, hinke, sykle med trehjuls sykkel. Gir barna tid og mulighet til selv å mestre ulike motoriske utfordringer. Selvstendighetstrening, Barna skal i størst mulig grad kle av/på seg selv. Gode matvaner og kan smører maten selv. God hygiene, håndvask før hvert måltid og etter hvert toalettbesøk.	Bruk av sang, dansing, musikk, bruk av instrumenter. Sanseopplevelser/ aktiviteter. - Dramatisering - Lek med ulike naturmaterialer. Lytte til eventyr og bøker. Gi barna et forhold til kunst og kultur. Utstilling av barnekunst på avdeling. Rommene på avdelingen skal stimulerer til rollelek. Avslapping til musikk. Lek med remida (lage bilder).	Lærer om ulike dyr og planter. Lytte til lyder i skogen. Vi rydder opp etter oss i skogen/på tur. Respekt for naturen. Gå på blomster- og insektsjakt. Vær- årstid observasjoner/ hva slags klær trenger vi? Ta del i praktiske gjøremål. Få kjennskap til tekniske hjelpemidler - Bruke Ipad som et pedagogisk verktøy. Brannvern	Se egne og andres følelser og behov. Hjelp hverandre. Utvikle evne til å løse konflikter. Vennskap. Hva gjør oss glade/hva kan vi gjøre for at andre blir glade? Veileder barna i konflikt-situasjoner. Markerer de ulike norske kristne høytidene. Advent-Samlinger. Samtale om ulike kulturer og levesett. Respekt og toleranse for hverandre.	Lære å inkludere andre. Erfare at egne handlinger kan påvirke andre. Trygghet i bhg. Barns medvirkning. Ulike turer i nærmiljøet. Kjennskap til nærmiljøet, hva finnes? Lære navn på byer, steder, land som er representert i gruppen. Lære om årstider.	Øve på telling av gjenstander, bli kjent med begreper som trekant, firkant og sirkel. Har ulike klosser og former tilgjengelig for lek. Fokus på ulike størrelser, likheter/ulikheter -antall, farger. Aktiviteter i forhold til begreper som rom, plassering og posisjon. Puslespill/memory. Barna hjelper til med matlaging. Aktiviteter i forhold til: hva synker/flyter? Sortering (farger og størrelser).

Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet
Tydelige voksne som ser det enkelte barnet. Voksne er gode rollemodeller. Tilrettelegge aktiviteter etter alder. Språkgrupper, med fokus på kroppspråk, repetisjoner. Vekke interessen for språk, og voksne tar initiativ til samtaler. Bruke konkrete til støtte i samling og tema/ prosjekt.	Legger opp til en variert hverdag. Bruker tilgjengelig materiale. Gir barn gode turopplevelser. Gir barn utfordringer inne og ute. Tilrettelegge for det enkelte barnet. Gi barna et godt grunnlag til gode sunne matvaner og hygiene gjennom gode rutiner på avdelingen.	Personalet inspirerer og introduserer barna for ulike typer materiale. De opplever at kunst kan skapes inne og ute, og de kan faktisk også være en del av kunsten (landart).	Utforsker naturen sammen med barna. Lære barn å ta vare på naturen. Miljøbevissthet, vi rydder opp etter oss. Vennskapslek. Alle skal ha minst en venn. Tur med El sykkler.	Se det enkelte barnets behov. Vennskap, jobbe mot at all skal ha minst en venn. Vi bruker bøker som illustrerer det tema vi jobber med, og personalet dramatiserer og veileder barn i konflikt-situasjoner. Snakke ordentlig til hverandre, svare fint.	Temaer fra nærmiljø. Forholde seg i trafikken, holde i tau, bruke refleksvestene.	Teller barn i hverdagssituasjoner. Dekke bordet. Lage tankekart.

Vi bygger videre på progresjon fra 3 år og hva barna skal mestre de siste årene i barnehagen

Kommunikasjon, språk og tekst	Kropp, bevegelse, mat og helse	Kunst, kultur og kreativitet	Natur, miljø og teknologi	Etikk, religion og filosofi	Nærmiljø og samfunn	Antall, rom og form
<u>Prosessmål:</u> Har god språkforståelse og bruker språket sitt aktivt i samtale og konflikt. Har variert ordforråd med rett setningsoppbygging. Forstå tid som mer enn begrep. Lytter til historier og kan gjenfortelle. Førskolebarna : Skrive navnet sitt. Lære å bruke digitale verktøy.	<u>Prosessmål:</u> Barna skal forstå at vi mennesker er ulike. Barn skal få kunnskap om menneskekroppen, hygiene og kosthold. Kunne fargelegge innenfor streker. God hygiene i hverdagen.	<u>Prosessmål:</u> Barn skal kunne uttrykke kreativitet på ulike måter gjennom hverdagen. Barna skal få opplevelsen av estetiske detaljer og kulturelle uttrykk.	<u>Prosessmål:</u> Barn skal få erfaringer med ulike eksprimenter. De skal få muligheten til å bli kjent med og få forståelsen for planter, dyr, landskap, årstider og vær.	<u>Prosessmål:</u> Barna skal utforske og undres over etiske, religiøse og livssynsmessige, og filosofiske spørsmål.	<u>Prosessmål:</u> Barna skal bli kjent med Norges urbefolkning. De skal få opplevelsen av å kunne ferdes i trafikken. Bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer.	<u>Prosessmål:</u> Barn skal ha kjennskap til matematiske begreper og bruke disse i hverdagsaktiviteter.

Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder	Forslag til aktiviteter og fokus områder
Bokstaver /tall. Bruk av språkleker. Språkspill. Tekstskaping; barna lager egne eventyr. Lese bøker med mye tekst. Gjenfortelle og lytte. Bruk av IKT. Bruke fortidsform og fremtidsform. Forstå humor og leke med språket; -Vitser -Rim/rimord -Regler - Kunne skrive/gjenkjenne navnet sitt. Kan presenter noe for de andre, eks ha samlingsstund, fortelle en histore, stå fremme å fremføre.	Utfordre seg i fysiske aktiviteter. Regelleker. Jevnlige turer i nærmiljøet. Bruk av ballbingen. Beherske av og på kledning. Skape gode matvaner. Variert kosthold, smake på ny og ukjent mat. Ha et forhold til personlig hygiene og dotrening.	Bruke fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. Bevegelse til musikk. Fremføre noe for de andre. Lage utstilling. Lære sanger/dans. Male på ulike materialer. Skape egne sanger, eventyr. Å vite at kunst er mange ting og ikke bare et bilde. Ha et godt adekvat blyantgrep. Kunne klippe. Ha et kreativt forhold til musikk. Kjenne igjen følelser i musikken.	Eksperimentere i naturen, ulike forsøk. Få erfaring med fysikk, biologi og kjemi. Oppleve glede ved å bruke naturen. Plante og så, se at noe vokser og gror. Kunne kle seg etter været. Kjenne igjen former (matematiske) i naturen. Fakta om ville dyr og bondegårdsdyr. Bruke i Pad/ pc til å gi/få informasjon. Undersøke været, se på temperatur. Snakke om hvilken dag, måned ...	Føre enkle samtaler om etiske leveregler, respekt og toleranse. Respektere og akseptere mangfold. Begynnende forståelse for den enkeltes rettigheter og likeverd. Bli klar over at det finnes andre religioner og trossamfunn i verden. Ha respekt for at vi har ulike trosretninger. Kunne uttrykke tanker / spørsmål og være nysgjerrig på livet. Kjenne til barnas rettigheter. Forut, markering av FN dagen. Gi barn kjennskap til høytider og tradisjoner. Julevandring i kirka. Paske: hare/kylling/ fargen gul.	Overgang barnehage-skole, besøk på skolen. Kjennskap til samisk kultur. Samefolkets dag. Hvor jobber mamma og pappa? Stille spørsmål, samtale og filosofere rundt naturopplevelser. Bruke sansene til å utforske nærmiljøet. Vite hvor en selv bor. Lære seg sitt navn og etternavn.	Ha kjennskap til tallrekken og enkle regnestrategier. Kunne tallremser opp til 10. Spill og spillregler. Kort og brettspill. Turtaking. IKT. Ha forståelse av rekkefølge – hvor i rekken er du? Begrepslæring som: - Retning (foran, bak, opp, ned, under, over) - Størrelse (stor, liten) - Høyde (høyest, lavest). Bli kjent med volum /mengde gjennom matlaging/ planting. Sortering - Rydding - Borddekking

				Bruke hverdagssituasjoner som for eksempel måltider og påkledning til å oppmuntre og hjelpe hverandre.		
Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet	Hvordan personalet jobber med prosessmålet
Personalet skal tilrettelegge for menigsfylte opplevelser. Skape tid og rom for bruk av nonverbal og verbalt språk i hverdagsaktiviteter, lek, og i mer tilrettelagte situasjoner. Skape et språkstimulerende miljø for barn og oppmuntre til å lytte, samtale, og leke med lyd, rim og rytme. Vi skal la barna møte symboler som bokstaver og tall i daglige sammenhenger. Vi skal bruke:	Personalet skal tilrettelegge for og inspirere til trygg og allsidig lek og aktivitet. Vi følger opp barns lekeinitiativ og vi tilbyr lek og spill der barn er fysisk aktive, og de opplever glede gjennom mestring og fellesskap.	Sørge for at barn daglig har tilgang til bøker og bilder. Vi skal ha variert formingsmateriale, og legge til rette for verktøy for skapende virksomhet. Motivere barn til å uttrykke seg, og gi dem mulighet for å finne sine egne uttrykksformer.	Vi skal ta utgangspunkt i barnas nysgjerrighet, interesse og forutsetninger. Vi skal stimulere de til å få oppleve og bruke alle sanser, iaktta og undre seg over fenomener i naturen og teknologien.	Føre enkle samtaler om etiske leveregler, respekt og toleranse. Respektere og akseptere mangfold. Begynnende forståelse for den enkeltes rettigheter og likeverd. Barn skal bli klar over at det finnes andre religioner og trossamfunn i verden, og at vi skal ha respekt for at vi har ulike trosretninger. Gi barn kjennskap til høytider og tradisjoner.	Vi skal gi barn erfaringer at de er verdifulle og viktige for felleskapet. Vi vil sørge for at barna utvider sin forståelse om kulturelle likheter og forskjeller, og vi vil skape et inkluderende miljø som forebygger krenkelser og mobbing.	Styrke barnas nysgjerrighet, matematikkglede og lyst til å utforske matematiske sammenhenger. Vi vil sørge for at barn har tilgang til og tar i bruk ulike typer spill, teknologi, tellemateriell, klosser, leker og formingsmaterieill. Vi vil tilby barn materiell som gir de erfaringer med klassefisering, ordning, sortering og sammenligning.

Eventyrkoffert, førskolen, samlinger spill, Bjørnis, lesebok, lydbøker, høytlesning, sanger og IKT, digitale verktøy.						
---	--	--	--	--	--	--

5. Kvalitetskjenntegn for personalet

Vi har satt kvalitetskjenntegn for å synliggjøre at det pedagogiske arbeidet er i henhold til barnehageloven og rammeplanen. Personalet gjennomfører lærende møter og pedagogisk analyse for å reflektere og evaluere at vi jobber etter de kriterier som er satt som kvalitetskjenntegn. Dette for å kvalitetssikre vårt pedagogiske arbeid.

Lek	Dannelse	Læring	Sosial kompetanse	Demokrati/inkluderende miljø	Likestilling/likeverd	Bærekraftig utvikling
<u>Personalet skal:</u> Å være tilgjengelige og synlige. Inspirerende personal som er gode rollemodeller og veiledere. Vi skaper et inkluderende	<u>Personalet skal:</u> Gjennom å trygge og anerkjenne barns selvbylde. Barnet får utvikle «jeg et». Vi støtter barnets engasjement og deltakelse i fellesskapet. Vi synliggjør mangfoldet	<u>Personalet skal:</u> Lek gir læring og læring gir lek. Vi støtter og beriker barnets initiativ, undring og nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner. Støtte	<u>Personalet skal:</u> Vise barnet hvordan vi tar hensyn til hverandre. Støtte barnets initiativ til vennskap og støtte barna i å ta andres perspektiv. Reflektere over	<u>Personalet skal:</u> Barna skal ha medbestemmelse på sin hverdag. Vi bor i et fritt land og har mulighet til å bli hørt. Barna skal få ytre seg og bli hørt og få delta med medvirkning i	<u>Personalet skal:</u> Barnehaagen skal motvirke alle former for diskriminering. Alle skal få like muligheter, og likestilling mellom kjønn, etnisitet, religion språk og	<u>Personalet skal:</u> Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Personalet skal legge til rette for at barna skal lære å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna

miljø, og som legger til rette for utvikling av leketema. Vi innreder og organiserer rommene slik at barnet inviteres til lek. Vi skal ha tilgjengelig assortert lekemateriale. Vi beriker og støtter leken på barnas premisser.	og formidler at alle er ulike, og har ulike meninger og oppfatninger. Vi undrer oss sammen med barnet. Respekt for barnet følelser og snakker om følelser. Vi har samarbeid med foreldre/ foresatte og støtter hverandre med å gi omsorg og grenser.	barnets erfaringer og sørge for progresjon i barnehagens innhold. Gi barna utfordringer og mestringsopplevelser. Vi møter barnas uttrykk gjennom kroppsspråk.	egne og andres følelser. Sette ord på empati. Lære å sette egne grenser og se andres grenser, og ha respekt for hverandre. Være bevisst sin aktivitetsplikt og bidra til inkluderende miljø. Lære barnet selvhevdelse og trygge barnet.	hverdagen.	kultur. Barna møter og skaper et likestilt samfunn. ALLE SKAL BLI SETT OG HØRT UANSETT. Personalet reflekterer over egne holdninger og samfunnets forventninger.	skal gjøre erfaringer i å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen, og det som lever i naturen. Vi vil gi barna mange gode naturopplevelser.
--	--	---	---	------------	---	--

Livsmestring og helse	Barns medvirkning	Samarbeid hjem/ barnehage	Overgang barnehage/ skole	Progresjon
<u>Personalet skal:</u> Lære barn å mestre motgang og samtale om følelser. Legge til rette for fysiske aktiviteter og turer. Fokus på sunt, variert kosthold og matlaging. Godt tverrfaglig samarbeid med alle instanser i kommunen.	<u>Personalet skal:</u> Ta hensyn til barnas ulike uttrykk og behov, språknivå, og kroppsspråk. Tolke barnas kroppsspråk, innspill, interesser og handlinger. Følge barnas spor.	<u>Personalet skal:</u> Personalet møter foreldre i hente/bringe situasjon, og legger til rette for daglig god dialog, og godt samarbeid. Avdelingen sender ut skriftlig informasjon som må leses. Forventning om konstruktive tilbakemeldinger. Informasjon om barna, for å kunne gi omsorg og støtte i barnas hverdag. Lik grensesetting. Invitere til foreldresamtaler.	<u>Personalet skal:</u> Vi har førskole med egen plan for tema/ prosjekt, lek, læring og turer. Besøk på nærskolen Storevarden skole. Samarbeid og god kommunikasjon med skoler og SFO i kommunen.	<u>Personalet skal:</u> Vi skal gi barn progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materiale og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

5.Barnas 100 språk, skrevet av LORIS MALAGUZZI

Tvert imot, det er hundre som fins! Et barn er laget av hundre. Barnet har hundre språk hundre hender hundre tanker hundre måter å tenke på å leke og å snakke på hundre alltid hundre måter å lytte å undres, å synes om hundre lyster å synge og forstå hundre verdener å oppdage hundre verdener å oppfinne hundre verdener å drømme frem.	Ett barn har hundre språk (og dertil hundre hundre hundre) men frarøves nittini. Skolen og kulturen skiller hodet fra kroppen Man ber barn: å tenke uten hender å handle uten hodet å lytte men ikke snakke å begripe uten gleden i å henføres og overraskes annet enn til påske og jul.	Man ber dem: å bare oppdage den verdenen som allerede fins og av alle hundre frarøver man dem nittini. Man sier til dem: at leken og arbeidet det virkelige og det innbillede vitenskapen og fantasien himmelen og jorden fornuften og drømmene er foreteelser som ikke lenger henger sammen. Man sier dem at det ikke fins hundre Men barnet sier: tvert imot, det er hundre som fins. LORIS MALAGUZZI
---	--	---